

NOVOVĚK: Gottfried Wilhem Leibniz (1646 – 1716)

1. Život

Zázračné dítě (v 5 latinsky, v 15 letech univerzita, v 21 letech promoce). Bohatý život. Geniální objevy v matematice, fyzice, technice (počítač, válečné stroje...). Smrt v osamění.

2. Dva světy:

- **Svět jak se nám jeví** (skrže smysly): **Materiální, rozprostraněný**
: Zkoumá jej přírodní věda
- **Svět jaký je** (poznání rozumem) : **Složen z monád**
: Zkoumá jej filosofie
- **Sladění obou světů** : **3 apriorní zákony, které platí v obou světech**
- Zákon neprotikladu
- Zákon jednoty a nerozeznatelnosti
- Princip dostatečného důvodu.

3. Kritika R. Descarta skrže otázky

- Proč tělesa kladou odpor?
- Proč jsou zvířata činná?
- Proč člověk myslí?

Odpověď: Protože **podstatou** všech těles, rostlin, zvířat i lidí jsou **MONÁDY** (silové body, **duše**).

4. Svět jak se nám jeví: Svět jako množina pohybujících se **rozprostraněných těles**.

Svět jaký ve skutečnosti je: Svět je složen z nekonečného počtu **monád** (duší).

- Podstatou každé věci, zvířete i člověka, tyto se nám jeví jako tělesa, je monáda, duše. Podstata každé věci je duchovní.
- Svět se nám jeví jako množina „mrtvých těles“. Vše je však živé, dynamické (Př: Podstatou rybníka není voda, nýbrž živé dynamické ryby, které pohledem na hladinu nevidíme).

5. MONÁDY:

- „Látka“ – duše
- Forma – **stupeň sebeuvědomění** (nakolik si konkrétní monáda jako podstata určitého „tělesa“ uvědomuje svou existenci).

6. Dělení monád

- **Holé monády** - PERCEPCE: téměř si neuvědomují svou existenci (kameny, trochu více rostliny, více zvířata).
- **Lidské** (seberefektivní) monády - APERCEPCE: naplno si uvědomí svou existenci. Člověk si uvědomí: já jsem, já existuji.
- **Odlíšnost monád: ve stupni sebeuvědomění**, tedy každá se od každé liší stupněm sebeuvědomění, nejsou dvě stejné (stejný stupeň sebeuvědomění).

7. Počet monád

- Nekonečně mnoho – PLURALISMUS

8. Bůh jako stvořitel světa – světa monád

- Bůh jako nejvyšší matematik
- Bůh jako nejdokonalejší hodinář

9. Předzjednaná harmonie:

- Svět stvořen jako **dokonalý** (vše do sebe absolutně dokonale zapadá)
- Monády jako uzavřené černé skříňky - monády nemohou mezi sebou komunikovat.

10. Kde a co je hmota?

11. Teorie poznání: racionalismus

- Vztah k Lockovi: Nic není v rozumu, co dříve nebylo ve smyslech, kromě rozumu samého.
- **Co je apriori:** 3 zákony (viz bod 2). Nebo vše je apriori?